

شفاف سازی انتظارات دانش آموزان

با استفاده از ابزار روبریک

اشاره

روبریک به عنوان وسیله‌ای برای برقراری ارتباط با انتظارات از یک تکلیف، ارائه بازخورد متمرکز در مورد کارهای در حال انجام و درجه بندی نهایی تکالیف بین معلمان محبوب شده است. روبریک‌ها غالباً برای درجه بندی کار دانش آموز استفاده می‌شوند، اما مهم‌تر آن است که روبریک‌ها می‌توانند آموزش دهند و همچنین بسنجند. هنگامی که از روبریک به عنوان بخشی از رویکردی تکوینی و دانش آموز محور برای سنجش استفاده می‌شود، می‌تواند به دانش آموزان کمک کند درک و مهارت خود را توسعه دهند و همچنین در مورد کیفیت کار خود قضاوت‌های قابل اعتمادی داشته باشند.

کلیدواژه‌ها: روبریک، سنجش، معیار عملکرد

مقدمه

شاید هرگز به مرحله‌ای که برای ایجاد یک روبریک نیاز است فکر نکرده باشید! حتی شاید تا به حال نام یک روبریک یا درباره کاربرد آن در آموزش نشنیده باشید! در این صورت باید به این مقاله نگاهی بیندازید. اساساً روبریک ابزاری است که معلمان برای بررسی میزان تحقق انتظاراتشان، ارائه بازخورد متمرکز و نمره دادن به تکالیف، زمانی که برخلاف آزمون‌های چندگزینه‌ای، طیفی از پاسخ‌های صحیح قابل قبول باشد، استفاده می‌کنند. از روبریک‌ها می‌توان برای ارائه بازخورد عینی و معنادار در مورد انواع تکالیف از جمله مقالات، ارائه‌ها، بحث‌ها و تحقیق‌ها استفاده کرد. روبریک‌ها می‌توانند به معلمان

کمک کنند از مدت زمان نمره دهی بکاهند، از ثبات و عینیت در درجه بندی اطمینان حاصل کنند، از نبود اطمینان و شکایت درباره نمرات بکاهند، میزان آموزش را تنظیم کنند و منابع اضافی را بر اساس عملکرد کلی کلاس ارائه دهند. روبریک‌ها همچنین می‌توانند به دانش آموزان کمک کنند انتظارات معلمشان از یک تکلیف را دریابند، عملکرد خود را با کمک بازخورد معلم بهبود بخشند، کار خود را ارزیابی کنند و هماهنگی تکالیف با اهداف دوره را درک کنند. در ادامه، مراحل ایجاد یک روبریک شرح داده می‌شود.

ایجاد و استفاده از روبریک

از روبریک می‌توان برای ارائه بازخورد به دانش آموزان در مورد انواع تکالیف، از مقالات، تحقیق‌ها و ارائه شفاهی گرفته تا اجراهای هنری و تحقیق‌های گروهی استفاده کرد. هر روبریک از سه بخش تشکیل شده است:

۱. معیارها: جنبه‌های عملکرد (مانند استدلال، شواهد و وضوح) که سنجیده می‌شوند.

۲. توصیف کننده‌ها: ویژگی‌های مرتبط با هر بعد (مثلاً استدلال قابل اثبات است، شواهد متنوع و قانع کننده‌اند).

۳. سطوح عملکرد: مقیاس درجه بندی که سطح تسلط دانش آموزان را در هر معیار مشخص می‌کند.

مراحل ایجاد روبریک

شش مرحله به شما کمک می‌کنند از روبریک برای سنجش مقاله، پروژه، کار گروهی یا هر کار دیگری که پاسخ درست یا غلط واضحی ندارد، استفاده کنید.

مرحله ۱: هدف خود را مشخص کنید.

قبل از ایجاد روبریک، باید نوع آن را مشخص کنید. این کار تا حد زیادی به اهداف شما از سنجش بستگی دارد. بدین منظور سؤالاتی از خود بپرسید: می‌خواهم بازخوردم چقدر دقیق باشد؟ چگونه انتظاراتم را از این تحقیق به صورت جزئی بیان کنم؟ آیا همه تکالیف به یک اندازه مهم هستند؟ چگونه می‌خواهم عملکرد را بسنجم؟ دانش آموزان برای دستیابی به عملکرد قابل قبول یا استثنایی باید چه استانداردهایی را رعایت کنند؟ آیا می‌خواهم یک نمره نهایی به تحقیق بدهم یا قصد دارم مجموعه‌ای از نمرات کوچک‌تر را بر اساس چندین معیار مختلف بدهم؟ آیا بر اساس کار نمره می‌دهم یا بر اساس مشارکت یا با در نظر گرفتن هردو؟

وقتی فهمیدید می‌خواهید روبریک چقدر دقیق باشد و اهدافی را که می‌خواهید به آن‌ها برسید مشخص کردید، می‌توانید یک نوع روبریک را انتخاب کنید.

روبریک ابزاری است که معلمان از آن برای بررسی میزان تحقق انتظاراتشان، ارائه بازخورد متمرکز و نمره دادن به تکالیف، زمانی که طیفی از پاسخ‌های صحیح قابل قبول باشد، استفاده می‌کنند

قابل درک شوند، می‌توانید آن‌ها را از بالاترین به پایین‌ترین یا از پایین‌ترین به بالاترین مرتب کنید.

مرحله ۵: هر یک از سطوح روبریک خود را توصیف کنید.

این مرحله احتمالاً سخت‌ترین مرحله در ایجاد روبریک است. در اینجا باید جملات کوتاهی از انتظارات خود را در زیر هر سطح عملکرد برای هر معیار بنویسید. توضیحات باید مشخص و قابل اندازه‌گیری باشند. میزان رعایت استانداردها نیز باید توضیح داده شوند.

مرحله ۶: روبریک خود را اصلاح کنید.

پس از ایجاد روبریک باید به عقب برگردید و آن را به یک صفحه محدود کنید. سنجش مؤلفه‌های بیش از حد در یک‌زمان دشوار خواهد بود و ممکن است روشی ناکارآمد برای سنجش تسلط دانش‌آموزان بر یک استاندارد خاص باشد. برای اطمینان از اثربخشی روبریک خود، قبل از حرکت به جلو، به دانش‌آموزان درباره کارشان بازخورد بدهید و از درک آن‌ها مطمئن شوید.

مرحله ۲: نوع روبریک را انتخاب کنید.

اگرچه انواع روبریک وجود دارد، در اینجا دو مورد روبریک معرفی می‌شوند که به‌طور گسترده در تدریس مورد استفاده قرار می‌گیرند و گروه آموزشی تحصیلات تکمیلی دانشگاه دی‌پال آن‌ها را تعریف کرده است:

۱. روبریک تحلیلی: این روبریک برای ارائه بازخورد واضح و دقیق است. در روبریک تحلیلی، معیارهای کار دانش‌آموزان در ستون سمت چپ و سطوح عملکرد در بالای صفحه فهرست شده است و در هر معیار نمره‌ای را به دانش‌آموزان ارائه می‌دهند.

۲. روبریک کل‌نگر: روبریک‌های کل‌نگر نمره‌ای کلی را ارائه می‌دهند و بازخوردی را در مورد نحوه عملکرد دانش‌آموزان در هر معیار ارائه نمی‌دهند. ایجاد این نوع روبریک بسیار ساده‌تر است. به‌طور معمول، معلم مجموعه‌ای از نمرات حروفی یا طیف وسیعی از اعداد (مثلاً ۱ تا ۴ یا ۱ تا ۶) را ارائه می‌دهد و سپس انتظاراتی را برای هر یک از آن نمره‌ها تعیین می‌کند. هنگام نمره‌دهی، معلم کار دانش‌آموز را به‌طور کلی با یک توصیف واحد در مقیاس مطابقت می‌دهد. این روبریک جایی برای بازخورد دقیق در مورد کار دانش‌آموزان باقی نمی‌گذارد.

مرحله ۳: معیارهای خود را تعیین کنید.

اینجاست که اهداف آموزشی برای واحد یا دوره شما مشخص می‌شود. در اینجا باید فهرستی از دانش و مهارت‌هایی را که می‌خواهید بسنجید، جمع‌بیاورید. آن‌ها را بر اساس شباهت‌ها گروه‌بندی و هر چیزی را که مهم نیست حذف کنید. استفاده از روبریک با معیارهای بیش از حد دشوار است. سعی کنید به ۴ تا ۷ موضوع خاص پایبند باشید که بتوانید برای آن‌ها انتظارات غیرمبهم و قابل اندازه‌گیری در سطوح عملکرد ایجاد کنید.

مرحله ۴: سطوح عملکرد خود را ایجاد کنید.

هنگامی که سطوح وسیعی را که می‌خواهید دانش‌آموزان بر آن‌ها تسلط نشان دهند، تعیین کردید، باید میزان نمره‌هایی را که به اساس هر سطح از تسلط اختصاص می‌دهید، مشخص کنید. اکثر مقیاس‌های رتبه‌بندی بین سه تا پنج سطح را شامل می‌شوند. برخی از معلمان از ترکیبی از اعداد و برچسب‌های توصیفی مانند غیر قابل قبول (۴) و رضایت‌بخش (۳) استفاده می‌کنند. در حالی که معلمان دیگر به‌سادگی اعداد، درصد، نمرات، حروف یا هر ترکیبی از آن‌ها را برای هر سطح اختصاص می‌دهند. تا زمانی که سطوح شما سازمان‌دهی و

جمع‌بندی

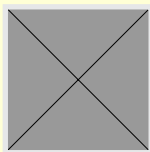
داشتن انتظارات روشن در تدریس و یادگیری، هم برای معلمان و هم برای دانش‌آموزان، بسیار راهگشاست. چرا که بدین وسیله هم معلمان راه روشنی برای سنجش کار دانش‌آموزان دارند و هم دانش‌آموزان دقیقاً می‌دانند از چه چیزهایی قرار است نمره موردنظرشان را به دست آورند. روبریک‌ها این مهم را برآورده و فرایند سنجش و نمره‌دهی کار دانش‌آموزان را ساده می‌کنند و به معلمان اجازه می‌دهند به‌سرعت تعیین کنند آیا دانش‌آموز مفهومی را درک کرده و کدام حوزه‌های کار دانش‌آموز فراتر یا کمتر از انتظاراتشان است.

پی‌نوشت

1. Rubric

منابع

1. <https://www.thoughtco.com/how-to-create-a-rubric-4061367>
2. <https://teachonline.asu.edu/2019/02/best-practices-for-designing-effective-rubrics/>
3. <https://www.cmu.edu/teaching/assessment/assesslearning/rubrics.html>
4. <https://www.thoughtco.com/what-is-a-rubric-p2-3212064>
5. <https://www.thoughtco.com/what-is-a-rubric-p2-3212064>

فیلم آموزش سنجش یادگیری روبریک‌ها